

29.10.2025

Dnro 2020/03.04.04.04.19/2024

Asia

Muu jätelain mukainen asia (jätetaksa)

Valittaja**Päätös, josta valitetaan**

Porin jätehuoltojaosto, 26.11.2024 § 19

Porin jätehuoltojaosto on 26.11.2024 hyväksynyt päätöksen liitteen mukaisen Porin seudun jätetaksan, joka tulee voimaan 1.1.2025. Jätetaksalla muun ohella otetaan 1.7.2025 käyttöön paperilaskutuslisä. Lisäksi jätehuoltojaosto on päättänyt, että jätetaksa astuu voimaan, vaikka sen hyväksymistä koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta.

Valitus

Jätehuoltojaoston päätös on kumottava. Paperilaskutuslisän periminen on kiellettävä, kunnes asia on lainvoimaisesti ratkaistu. Jätehuoltojaosto on velvoitettava korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut.

Paperilaskutuslisä on lainvastainen ja loukkaa yhdenvertaisuutta. Kysymys on viranomaisen toteuttamasta ja hinnoittelemasta lakiperusteisesta palvelusta. Loukkaus koskee muun muassa niitä vanhuksia ja vammaisia, joilla ei syystä tai toisesta ole mahdollisuutta käyttää digitaalisia palveluita.

Paperilaskujen lähettäminen pienehkölle ryhmälle ei liene kovin merkittävä kustannus, joten paperilaskut pitää yhdenvertaisuuslain 15 §:n mukaisena mukautuksena toimittaa maksutta niille, joilla ei ole mahdollisuutta saada laskuja sähköpostitse. Hallinto-oikeuden tulee harkita, onko tarpeen pyytää yhdenvertaisuusvaltuutetun kannanotto ennen asian ratkaisemista.

Kokonaisuutena tarkastellen jaosto on ylittänyt harkintavaltansa rajat päättäessään paperilaskutuslisän käyttöönottamisesta.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Porin jätehuoltojaosto on antanut selityksen.

Porin kaupunginhallitus on antanut lausunnon.

██████████ on toimittanut lisäselvitystä ja antanut vastineen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää vaatimuksen yhdenvertaisuusvaltuutetun kuulemisesta.

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Hallinto-oikeus hylkää vaatimukset päätöksen täytäntöönpanon kieltämisestä ja oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Ratkaisun perustelut

Sovellettavat säännökset

Jätelain 78 §:n 1 momentin 1 virkkeen mukaan kunnan on perittävä tämän lain mukaisesti järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset.

Jätelain 79 §:n 3 momentin mukaan jätemaksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä jätetaksassa.

Jätelain 137 §:n 3 momentin mukaan muun ohella kunnan jätetaksaa koskevaan päätökseen saa hakea valittamalla muutosta siten kuin kuntalaissa säädetään.

Kuntalain 135 §:n 2 momentin mukaan valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Yhdenvertaisuusvaltuutetun kuuleminen

Yhdenvertaisuuslain 27 §:n mukaan tuomioistuimen on sen käsiteltävänä olevassa, yhdenvertaisuuslain soveltamista koskevassa asiassa varattava yhdenvertaisuusvaltuutetulle mahdollisuus tulla kuulluksi siltä osin kuin asia kuuluu valtuutetun toimivaltaan.

Asiassa on kysymys kunnallisvalituksesta, joka kohdistuu jätelain mukaiseen jätetaksapäätökseen. Asiassa ei ole sellaisia erityispiirteitä, jotka edellyttäisivät jätelain ja muiden asiaan sovellettavien lakien ohella yhdenvertaisuuslain soveltamista tai tulkintaa. Yhdenvertaisuusvaltuutetun kuuleminen yhdenvertaisuuslain 27 §:n mukaisesti ei näin ollen ole tarpeen.

Pääasia

Jätetaksapäätös ja sen perustelut

Jätehuoltojaoston hyväksymän Porin seudun jätetaksan kohdan 1 mukaan Keräämö Oy hoitaa jätehuoltojaoston lukuun jätemaksujen laskutuksen. Jätemaksut suoritetaan Keräämö Oy:lle. Jätetaksan kohdan 11 mukaan paperilaskutuslisä veloitetaan, jos lasku lähetetään asiakkaalle paperisina. Lisämaksu veloitetaan myös paperisista laskuilmoituksista. Maksu on lasku- ja ilmoituskohtainen. Maksulla katetaan paperilaskujen ja paperisten ilmoitusten käsittelystä aiheutuvat kustannukset. Sähköisesti lähetetystä laskusta ei mene lisämaksua. Paperilaskutuslisän suuruus on 1,99 €/lasku (alv 0 %) ja 2,50 €/lasku (alv 25,5 %).

Valituksenalaisen päätöksen perusteluista käy ilmi, että paperilaskutuslisän käyttöönoton tavoitteena on saada asiakkaat sähköisen laskutuksen piiriin. Jätehuoltojaoston hallinto-oikeudelle antaman selityksen mukaan asiakkaalle on tarjolla veloituksetta sähköisiä laskun maksamisen tapoja, esimerkiksi e-lasku ja sähköpostilasku. Paperilaskutuslisällä katetaan paperisen laskun tulostukseen ja laskujen toimittamiseen liittyvät kulut sekä paperilaskutuksen hallinnolliseen työhön liittyviä kuluja, kuten paperilaskujen palautumiseen, niiden käsittelyyn tai uudelleen lähettämiseen liittyviä toimitus- ja käsittelykuluja. Kannustamalla sähköisten palvelujen kasvattamiseen Keräämö Oy pyrkii vähentämään paperista syntyvän jätteen kertymistä. Sähköiset palvelut parantavat osaltaan laskujen toimitusaikaa sekä toimitusvarmuutta. E-laskun käyttöönotto on ympäristöystävällinen tapa maksaa laskuja.

Edelleen selityksessä on todettu, että Keräämö Oy:n lähettämien laskujen kokonaismäärä vuonna 2024 oli 54 808 kpl, joista paperisten laskujen osuus oli noin 75 %. Paperilaskujen lähetys- ja toimituskulut ovat e-laskuun verrattuna nelinkertaiset. Yksisivuisen ja liitteellisen laskun kokonaiskulu on yhteensä 1,604 € (alv 0 %), ja jokainen lisäsivu lisää kustannusta 0,184 €. E-laskun toimituskulu on 0,36 € (alv 0 %).

Muu saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Jätehuoltojaosto on selityksessään viitannut enakkopäätökseen KKO:2016:49, jossa korkein oikeus on katsonut, että maksun periminen paperilaskusta ei ole kohtuutonta. Hallinto-oikeus toteaa, että kyseisessä enakkopäätöksessä on kysymys kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisestä puhelinliittymäsopimuksesta, eikä päätös ole suoraan sovellettavissa jätemaksua koskevaan asiaan. Jätemaksulla kunta kattaa sen lakisääteisenä

velvollisuutena olevan jätehuollon järjestämisestä aiheutuvat kustannukset. Kiinteistön haltija tai muu jätteen haltija puolestaan on velvollinen suorittamaan jätemaksun, joka on suoraan ulosottokelpoinen.

Edelleen hallinto-oikeus toteaa, että jätemaksun on katettava jätehuollon järjestämisestä kunnalle aiheutuvat kustannukset, joten laskutuksesta aiheutuvat kustannukset siirtyvät käytännössä jätehuollon kustannuksiksi ja siten maksuvelvollisten maksettavaksi. Paperilaskun kustannukset ovat edellä todetusti moninkertaiset verrattuna sähköiseen laskuun. Ilman paperilaskutuslisää paperilaskun korkeammat kustannukset kohdistuisivat myös niille maksuvelvollisille, jotka ottavat käyttöön vähemmän kustannuksia aiheuttavan sähköisen laskun. Laskutuksen kustannusten erittelemisen voidaan katsoa lisäävän laskutuksen avoimuutta ja siten palvelevan myös maksuvelvollisten etua.

Tosiasiallisesti sähköiset laskut kuten e-lasku ja sähköpostilasku saattavat kohdella maksuvelvollisia eri tavoin sen mukaan, millaiset valmiudet heillä on sähköisten palveluiden käyttöön. Paperilaskutuslisän perusteena ei kuitenkaan ole maksuvelvollisen ikä tai vammaisuus taikka muukaan henkilöön liittyvä syrjintäperuste. Jätehuoltojaoston taksapäätös ei siten ole vastoin hallintolain 6 §:ssä säädettyä tasapuolisen kohtelun vaatimusta. Jätehuoltojaoston tavoitetta kannustaa maksuvelvollisia siirtymään sähköiseen laskutukseen ei voida pitää samassa lainkohdassa säädetyn tarkoitussidonnaisuuden periaatteen vastaisena. Tällaisena ei myöskään voida pitää muita perusteita, joilla jätehuoltojaosto on perustellut paperilaskutuslisän käyttöönottoa.

Jätehuoltolautakunnan päätös ei ole lainvastainen valituksessa esitetyin perustein.

Täytäntöönpanon kieltäminen

Kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

Jätehuoltojaoston päätös on pantu täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Hallinto-oikeus toteaa, että valitus ei ole käynyt hyödyttömäksi täytäntöönpanon johdosta. Myöskään hallinto-oikeuden pääasialliseksi huomioon ottaen asiassa ei ole syytä kieltää päätöksen täytäntöönpanoa.

Oikeudenkäyntikulujen korvaaminen

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Asian laatu ja ratkaisu huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että valittaja joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Jätelaki 32 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (Kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Satu Sundberg, Satu Lehto ja Teemu Hirvonen. Asian on esitellyt Satu Lehto.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu ja tulostettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

Jakelu

Päätös tavallisena tiedoksiantona sähköisesti

Oikeudenkäyntimaksu 270 euroa

Porin jätehuoltojaosto

Porin kaupunginhallitus, jonka on kuntalain mukaisesti ilmoitettava päätöksestä

Hallinto-oikeuden yhteystiedot

Turun hallinto-oikeus
Sairashuoneenkatu 2–4 (PL 32), 20101 Turku
turku.hao@oikeus.fi
Puh. 029 56 42400
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Liite hallinto-oikeuden päätökseen**VALITUSOSOITUS (Kunnallisvalitus)**

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika ja tiedoksisaantipäivä

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuun ottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin kunta tai kuntayhtymä on julkaissut ilmoituksen yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianomaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon **kirjeitse tavallisen tiedoksiantona** lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. **Viranomaisen** tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä **todisteellista tiedoksiantotapaa** vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon vastaanottotodistuksen, saantitodistuksen tai tiedoksiantotodistuksen osoittamana päivänä. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä **tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa** vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. **Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti** tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Sen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Asiakirjat voi toimittaa myös sähköisessä asiointipalvelussa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käyntiosoite:	Postiosoite:
Fabianinkatu 15	PL 180
00130 Helsinki	00131 HELSINKI

Puhelin: 029 56 40260 (kirjaamo)

Fax: 029 56 40382

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

**KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ
OIKEUDENKÄYNTIMAKSU**

Muutoksenhakuasian ja valituslupa-asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 610 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista tai mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste.

Oikeudenkäyntimaksua ei myöskään peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Lopputuloksesta riippumatta maksu peritään kuitenkin veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta. Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)